

Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård og
justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl
postmottak@sd.dep.no, postmottak@jd.dep.no

Vår dato: 10.08.2023

Barrierer for å sysselsette ukrainere i bussnæringen bør fjernes – supplerende informasjon

NHO Transport viser brev av 16. juni 2023 om barrierer for å ansette ukrainske flyktninger som bussjåfører i Norge. I tillegg til å be om status for behandlingen av nevnte brev er det ønskelig å gi noen tilleggsopplysninger av betydning for departementenes vurdering av saken.

Som påpekt i brev av 16. juni, er kravet om fire års botid i Norge for å få uestedt kjøreseddel den viktigste barrieren for å kunne rekruttere ukrainske flyktningen som bussjåfører i Norge. På denne bakgrunn er det ønskelig med dispensasjon fra nevnte krav om botid for ukrainske flyktninger.

Kjøreseddel kreves for å kunne jobbe som yrkessjåfør innen persontransport i Norge. Ved behandling av kjøreseddelsøknader er gyldig førerkort, helseattest og vandel sentrale krav. For utenlandske statsborgere må du i tillegg ha bodd fire år i Norge, men dette gjelder ikke for kandidater fra et EØS-land med gyldig politiattest fra hjemlandet.

NHO Transport ber dermed om at unntaket som gjelder personer fra EØS-land også bør gjøres gjeldende for ukrainske statsborgere. Dette må selvsagt forutsette at tidligere vandel kan dokumenteres, og NHO Transport har på denne bakgrunn vært i kontakt med den ukrainske ambassaden og konsulatet i Oslo. Foreningen har på denne bakgrunn fått opplyst at ukrainere i utlandet kan få utstedt vandelsattest via følgende nettsted:

[Витяг про несудимість | Дія \(diia.gov.ua\)](https://diia.gov.ua)

Denne nettsiden er basert på ukrainsk språk, men en uformell sjekk viser at denne lenken fører til den ukrainske statens nettsider om "Offentlige Tjenester Online". Denne ble visstnok etablert i 2022, og den generelle siden er en samleside for informasjon om offentlige tjenester som pass, førerkort, attester og andre dokumenter. Lenken over skal visstnok være knyttet til politiattest samt forholdet mellom den enkelte borger og strafferegisteret i Ukraina. Den skal også ha informasjon "å gi til institusjoner i fremmede stater ved arbeidsregistrering", noe som bør være av høy relevans i forhold til godkjenning av ukrainske flyktninger. Nettsiden tyder på at ukrainere kan hente ut to alternative bekreftelser:

- a. *Innenlands politiattest for sjåfører*
- b. *Politiattest for å arbeide utenlands*

Basert på disse opplysningene anmodes departementene om å foreta en nærmere undersøkelse av forholdene rundt det aktuelle nettstedet. Det bør blant annet bekreftes at nettstedet er basert på offentlige registre og inneholder troverdige data. I tillegg bør det verifiseres at det ikke finnes muligheter for manipulering av dataene og eventuelle bekreftelser. En slik gjennomgang bør kunne gjøres ved hjelp av den norske ambassaden i Kiev eller via direkte kontakt med ukrainske myndigheter.

Det ville vært svært beklagelig dersom krav om fire års botid er eneste årsak til at ukrainske flyktninger ikke skal kunne få kjøreseddel i Norge så lenge vandel fra hjemlandet kan dokumenteres på en etterrettelig måte. NHO Transport håper at saken gis høy prioritet og at departementene raskt bidrar til å løse problemstillingen slik at de aktuelle flyktningene raskt kan komme inn i et samfunnskritisk yrke.

Vennlig hilsen
NHO Transport

Jon H. Stordrange
administrerende direktør

Eskil J. Sæterlien (sign.)
næringspolitisk rådgiver

Kopi:
IMDi, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
KS – Kommunenes organisasjon
Kollektivtrafikkforeningen